

Historický ústav AV ČR, v. v. i.

IČ: 67985963

Sídlo: Praha 9, Prosecká 76, 190 00 CZ

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2011

Dozorčí radou pracoviště projednána dne: 12. dubna 2012

Radou pracoviště schválena dne: 1. května 2012

V Praze dne 10. května 2012

I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

a) Výchozí složení orgánů pracoviště

Pověřen vedením od:

Ředitel pracoviště: **Prof. PhDr. Svatava Raková, CSc.**

jmenován s účinností od : **1. 6. 2007**

Rada pracoviště zvolena dne 15. 1. 2007 ve složení:

předseda: **Prof. PhDr. Svatava Raková, CSc.**

místopředseda: **Prof. PhDr. František Šmahel, DrSc., FIÚ AV ČR**

členové:

interní:

prof. PhDr. Milan Hlavačka, CSc.

D

doc. PhDr. Jiří Mikulec, CSc.

PhDr. Jan Němeček, DrSc.

prof. PhDr. Eva Semotanová, DrSc.

doc. PhDr. Radomír Viček, CSc.

prof. PhDr. Josef Žemlička, DrSc.

externí:

prof. PhDr. Marie Bláhová, DrSc., FF UK

prof. PhDr. et Mgr. Tomáš Knoz, PhD., FF MU

prof. PhDr. Jan Kuklík, CSc. FF UK

Dozorčí rada jmenována dne 1. 5. 2007 ve složení:

předseda: PhDr. Martin Steiner, FIÚ AV ČR

místopředseda: doc. PhDr. Ladislav Hladký, CSc., HÚ AV ČR

členové:

prof. JUDr. Karel Malý, DrSc., Dr.h.c., PrF UK

doc. PhDr. Václav Ledvinka, CSc., Archiv hl. m. Prahy

doc. PhDr. Lydia Petráňová, CSc., Etnologický ústav AV ČR(uvádět včetně

afilace)

b) Změny ve složení orgánů:

Ke změně ve složení externích členů Rady HÚ došlo v roce 2009 (prof. PhDr. Jan Kuklík, DrSc. nahradil prof. PhDr. Jana Kuklíka, CSc.); ke změně v osobě předsedy DR (PhDr. Martina Steinera nahradil PhDr. Jiří Beneš) došlo v roce 2010. Obě změny jsou zdůvodněny v příslušných zprávách o činnosti a hospodaření. V roce 2011 ke změnám ve složení těchto orgánů nedošlo.

Dne 6. prosince 2011 byla dle platných stanov zvolena Rada Historického ústavu AV ČR na další pětileté období, její členové se ujmou svých funkcí 15. 1. 2012. Voleno bylo 9 z 11 členů Rady s výjimkou doc. PhDr. Jiřího Mikulce, CSc. a prof. PhDr. Jana Kuklíka, DrSc., kteří byli do Rady zvoleni později, jak uvedeno v příslušných výročních zprávách o činnosti a hospodaření HÚ.

c) Informace o činnosti orgánů:

Ředitel:

Ředitel plánoval, řídil, koordinoval a kontroloval činnost všech složek ústavu: vědeckou (plnění výzkumného záměru, dohled nad grantovými a jinými projekty), vědecko-organizační (konference, kolokvia, kooperace s partnerskými institucemi), administrativní, servisní (knihovna, bibliografie), ediční (nakladatelství Historický ústav) a technickou. Jednal se zástupci domácích i zahraničních institucí, s nimiž HÚ udržoval nebo navazoval vědecké a pracovní styky, popřípadě tyto úkoly delegoval na příslušné pracovníky a průběžně kontroloval výsledky, dbal o plnění a obnovování mezinárodních vědeckých smluv. Pravidelně vedl porady se širším vedením ústavu (ústavní rada), na nichž byla konzultována a přijímána nejrůznější opatření související s řízením ústavu a jeho vědeckou úrovní; zvláštní pozornost věnoval nárokům spojeným se závěrečnou fází mezinárodního hodnocení pracoviště za léta 2005-2009. Zápisy ze zasedání Ústavní rady jsou zveřejňovány na webové stránce Historického ústavu www.hiu.cas.cz. Ředitel dále průběžně sledoval čerpání rozpočtových položek a hospodaření ústavu a činil v tomto smyslu příslušná rozhodnutí, ve spolupráci s Radou HÚ a Dozorčí radou řídil rozpočtovou politiku ústavu. V koordinaci s Atestační komisí HÚ prováděl personální politiku zaměřenou na zvýraznění výkonnostních kritérií a zajištění kontinuity výzkumných úkolů z řad juniorů. Podrobně sledoval výkonnost jednotlivých pracovníků včetně plnění edičního plánu HÚ a seznamoval s výsledky vedoucí příslušných útvarů.

Spolu s vedoucími pracovníky ústavu věnoval ředitel mimořádnou pozornost mezinárodnímu hodnocení pracovišť (výzkumných útvarů) AV ČR za léta 2005-2009. Jednalo se zejména o jednání domácích i zahraničních posuzovatelů s vedením ústavu na pracovišti s představením výsledků a následnou diskusí, pro něž ředitel spolu s vedoucími

pracovníky připravil powerpointovou prezentaci mapující profil ústavu v nejrůznějších ohledech (výzkumná, popularizační, servisní atd. činnost), a dále o projednání závěrečné zprávy hodnotící komise s vedením ústavu, její vyhodnocení, diskusi a vyvození případných koncepčních, dílčích i personálních závěrů pro další orientaci ústavu. Na těchto podkladech vypracoval ředitel příslušnou zprávu o stanovisku HÚ k závěrečné zprávě hodnotící komise a rovněž vyjádření k průběhu hodnocení s vyznačením přínosů a připomínek.

V souvislosti s ukončením Výzkumného závěru v roce 2011 vypracoval perspektivu hlavních směrů činnosti ústavu pro léta 2012-2013 s očekávanými výstupy, kterou připravil na základě konzultací s vedoucími pracovníky ústavu a členy Rady pracoviště. Materiál stanoví priority jak celoústavních projektů, tak výzkumných směrů jednotlivých týmů, a zaměřuje se na tematickou a metodologickou inovaci badatelských výstupů.

Ředitel dále vydal opatření k zajištění náležitého právního provozu ústavu, zejména opatření č. 2 Způsob nakládání s novými výsledky výzkumu, vývoje a inovací v Historickém ústavu AV ČR, v. v. i.

V ohledu personální politiky ředitel ve spolupráci s vedením dbal o doplňování či nahrazování odborného kádru mladými perspektivními badateli na základě příslušných konkursních řízení. Při této obměně byly zejména zohledněny závěry mezinárodní hodnotící komise se "zvýhodněním" nejlépe hodnoceného útvaru.

Dále ředitel dbal na veřejnou prezentaci výsledků HÚ, zejména příspěvky do Akademického bulletinu. S pověřenou pracovnící konzultoval koncepci a přípravu veřejné oslavy devadesátého výročí existence Historického ústavu.

Ředitel dbal o řádné technické vybavení ústavu, zejména o vybavení malotirážního střediska ve smyslu dosažení potřebné výrobní soběstačnosti a o zajištění jeho rentability, a řešil otázky spojené s výsledky kontrol hospodaření. Dbal na zajištění požární a úrazové bezpečnosti pracoviště pravidelným školením a nápravou nedostatků, zjištěných příslušnými orgány. Pravidelně konzultoval a řešil administrativní a finanční otázky vedení Českého historického ústavu v Římě s jeho ředitelem a účastnil se zasedání Římské komise.

Tuto činnost prováděl ředitel jednak prostřednictvím pravidelných (1x měsíčně) zasedání ústavní rady HÚ, poradního orgánu ředitele, který je složen z vedoucích pracovníků všech složek ústavu: výzkumných oddělení, popř. týmů, THS, knihovny a nakladatelství, a dále předsedy odborové organizace, jednak přímým stykem s pracovními kolektivy (účast na zasedání vědeckých oddělení, popřípadě pobočky Brno) i jednotlivci. Významná rozhodnutí ohledně chodu ústavu, plnění výzkumného záměru, grantovou, personální a majetkovou politiku a další klíčové kroky ředitel konzultoval s Radou HÚ, které předsedal a připravoval program jejích zasedání, a informoval v příslušných směrech (hospodaření HÚ, rozpočet, nájemní smlouvy) Dozorčí radu HÚ. Účastnil se schůzí odborové

organizace HÚ, byl v pravidelném kontaktu s jejím předsedou, řešil s ním otázky pracovněprávních vztahů a dalších odborových záležitostí (půjčky, rekreace pracujících) a konzultoval podobu kolektivní smlouvy. Oblast pracovněprávních vztahů dále upravoval příslušnými opatřeními, zejm. výše uvedený Způsob nakládání s výsledky výzkumu, vývoje a inovací na pracovišti a Přítomnost výzkumných pracovníků na pracovišti. Dále ředitel reprezentoval ústav navenek, zejména na mezinárodních konferencích a jiných významných vědeckých akcích, a dbal o zvýraznění prezentace vědeckých výsledků pracoviště (průběžná aktualizace webové stránky, aktivní účast na Týdnu vědy a techniky, příprava oslavy jubilea HÚ).

Jako člen Akreditační komise řídil činnost pracovní skupiny pro historii, zajišťoval hodnocení akreditačních žádostí a účastnil se zasedání AK; aktivně se účastnil práce v jednotlivých kontrolních aktivitách AK. Během března-dubna 2011 zorganizoval a provedl z pověření AK mimořádné hodnocení doktorských studijních programů/oborů šesti filozofických fakult českých univerzit, celkem 56 útvarů, zpracoval podkladové materiály a připravil výsledné zprávy. Kontakt HÚ s vysokoškolskými pracovišti zprostředkoval mimo jiné i členstvím ve vědeckých radách vysokoškolských pracovišť (JU, UJEP, UHK, FF JU, FF UPardubice, Anglo American University).

Rada pracoviště:

Rada HÚ zasedala v roce 2011 dvakrát, a to s následujícím programem:

7. dubna: projednání Zprávy o činnosti a hospodaření HÚ za rok 2010; informace o čerpání rozpočtu 2010 a rozpočtovém plánu 2011 a Zprávy o výsledcích mezinárodního hodnocení Historického ústavu za léta 2005-2009;

13. října: projednání materiálu reagujícího na výsledky Zprávy o výsledcích mezinárodního hodnocení Historického ústavu za léta 2005-2009 a zprávy o výsledcích grantové soutěže na rok 2012. Dále byly projednány výhledy činnosti Historického ústavu na léta 2012–2017 a byla jmenována komise pro výběrové řízení na místo ředitele Historického ústavu.

Hlasování členů Rady Historického ústavu per rollam proběhlo v roce 2011 celkem čtyřikrát: dvakrát v březnu (hlasování o návrhu kandidáta na udělení oborové medaile Františka Palackého a o návrhu kandidáta na udělení prémie O. Wichterleho), jednou v květnu (schválení Zprávy o činnosti a hospodaření HÚ za rok 2010 se změnami projednanými na zasedání Rady 7. 4.) a jednou v listopadu (hlasování o návrhu na předsedu výběrové komise pro obsazení funkce ředitele HÚ).

Dozorčí rada:

Dozorčí rada zasedala v roce 2011 dvakrát, a to 5. května a 24. listopadu, s následujícím programem:

5. května: Zpráva o činnosti a hospodaření Historického ústavu za rok 2010, informace o výsledcích hodnocení činnosti akademických ústavů a

jeho metodice, zpráva o průběžném stavu financování za rok 2011, zhodnocení manažerské činnosti ředitelky;

24. listopadu: zpráva o dosavadním průběhu hospodaření za rok 2011 a výhledech na rok 2012, informace o Českém historickém ústavu v Římě, určení auditora Historického ústavu na rok 2012, informace o grantech Historického ústavu, informace o konkurzním řízení na volbu ředitele Historického ústavu, schválení obnovené smlouvy týkající se prostor užívaných Historickým ústavem v majetku Jihočeské univerzity České Budějovice (poslední bod dodatečně per rollam).

II. Informace o změnách zřizovací listiny:

V roce 2011 nedošlo ke změnám ve znění zřizovací listiny

III. Hodnocení hlavní činnosti:

Obecná charakteristika

V roce 2011 probíhala závěrečná fáze řešení výzkumného záměru HÚ Český dějinný prostor v evropském kontextu. Diverzita, kontinuita, integrace (AV0Z80150510; 2005-2011), který zahrnuje dějiny českých zemí v období od 9. do 20. století se zřetelem ke specifickým rysům vývoje jednotlivých historických zemí. V tomto rámci probíhaly základní koncepční, heuristické, syntetizující a analytické práce na jednotlivých projektech s publikovanými i rukopisnými výstupy. Výzkumný záměr byl plněn ve všech oblastech strukturovaného badatelského programu, který zahrnoval rozsáhlá kolektivní díla širokého společenského významu (encyklopedie, slovníky, atlasy), vytváření pramenné dokumentace (odborná ediční činnost) a řešení problematiky vybraných tematických okruhů jak analytickými studii, tak formou syntéz. K těmto výstupům vznikla celá řada výstupů včetně textů završujících kolektivních monografií.

Témata výzkumného záměru doplňovaly grantové projekty různé provenience, jmenovitě GA AV, GAČR, MZV, MK (projekty NAKI) a dalších resortních agentur. V roce 2011 byl HÚ nositelem 6 grantů GAČR a spolunositelem 1 grantu, dále nositelem 2 grantů GA AV a 1 grantu MK v rámci projektu NAKI (Kartografické prameny jako kulturní dědictví). V tomto roce získal ústav 2 granty GAČR a podílil se na řešení 1 dalšího (nositel MSU AV ČR), dále 1 grant projektu NAKI (Vývoj digitálních technologií ke zpřístupnění prosopografických a kartografických kartoték na modelu sbírky A. Sedláčka) a centrum excelence v rámci GAČR (Výzkumné centrum historické geografie). Oficiálně (28. června 2011) bylo potvrzeno financování projektu Bibliografie dějin českých zemí jako grantu MŠMT.

V rámci řešení výzkumného záměru a grantových projektů publikovali pracovníci celkem 260 uplatněných výstupů, z toho cizojazyčně 41 titulů (5 publikací, 36 studií), v českém jazyce 180 titulů, z toho 45 knižních publikací (monografie, syntézy, edice, slovníky, atlasy) a 135 studií (včetně kapitol v monografiích), dále recenze, zprávy, anotace a postery. Značný počet výstupů je v tisku nebo připraven do tisku, dvě výstupní syntézy (církevní dějiny, dějiny 19. století jako éry modernizace) jsou

v redakčním zpracování.

Vedle základního a aplikovaného výzkumu, vysokoškolské výuky včetně vedené výstupních prací na všech úrovních vysokoškolského studia a školení doktorandů ústav nadále redakčně i technicky zajišťoval vydávání 7 oborových časopisů včetně přípravy cizojazyčného čísla ČČH. Nakladatelství Historický ústav vydalo v roce 2011 celkem 32 publikací včetně periodik, další knižní výstupy publikovali pracovníci v jiných nakladatelstvích.

V oblasti mezinárodní spolupráce ústav pořádal nebo spolupořádal celkem 7 významných oborových setkání (konference, workshopy) a podílel se na 13 rozpracovaných mezinárodních projektech a dalších formách spolupráce. Úspěšně pokračuje spolupráce v oblasti biografických a bibliografických studií. Celkem má ústav uzavřeno 8 běžících smluv o spolupráci se zahraničními partnery. S Institutem historii PAN probíhá pravidelná a dlouholetá spolupráce na meziinstitucionální bázi včetně výměny vědeckých pracovníků. Ústav je zastoupen v bi- a multilaterálních fórech a komisích, jmenovitě Francouzsko-česko-slovenská komise historiků, Česko-rakouská komise historiků, Česko-ruská komise historiků a archivářů a Fórum britských, českých a slovenských historiků, stejně jako v mezinárodní Komisi pro dějiny měst.

Na půdě ústavu působí celá řada profesních a odborných sdružení včetně národních komitétů, specializovaných komisí a společností, jichž jsou jednotliví pracovníci členy nebo zastávají funkce v jejich vedení. V roce 2011 měl ústav své zástupce ve vrcholných orgánech AV ČR: v Akademické radě (předseda III. VO), Vědecké radě, Majetkové komisi (předseda) a ve specializovaných komisích (pro zahraniční styky, pro popularizaci vědy, pro udělování vědecké hodnosti DSc.), dále v panelu GA ČR, v komisi pro hodnocení výzkumných záměrů MŠMT a v Akreditační komisi.

V Akademickém sněmu je ústav zastoupen 7 pracovníky, a to jednak volbou, jednak ex officio. Pracovníci ústavu rovněž poskytovali expertní, informační, poradní a oponentské práce a posudky pro různé státní instituce a grantové agentury.

Výčet nejdůležitějších výsledků:

I. Publikační činnost (vzhledem k početnosti výstupů jsou uvedeny pouze knižní publikace a studie k jednotlivým tematickým a problémovým okruhům v počtu max. 5; úplná bibliografie je zveřejněna v databázích RIV, ASEP, práce možno vyhledat též na oborové databázi biblio.hiu.cas.cz).

1) Syntézy, edice, slovníky, atlasy, bibliografie

PÁNEK Jaroslav (vědecký redaktor), Akademická encyklopedie českých dějin II-Č/1, Praha, Historický ústav 2011, 377 s.

VOŠAHLÍKOVÁ Pavla a kol., Biografický slovník českých zemí, sv. 14, pís. Dot-Dvo, Praha: Libri 2011, 465 s.

VYSKOČIL Aleš, Slovník představitelů politické správy na Moravě v letech 1850-1918, Praha: Historický ústav 2011, 375 s.

SEMOTANOVÁ Eva a ŠIMUNEK Robert (s M. Balášovou, E. Černou, L. Gavendou, J. Pachnerem a J. Rakem), Historický atlas měst České republiky, sv. 23. Kadaň, Praha: Historický ústav 2011, 84 s.

SEMOTANOVÁ Eva a HORČÁKOVÁ Václava a CHODĚJOVSKÁ Eva, Historický atlas měst České republiky, sv. 19: Praha - Královské Vinohrady, Praha: Historický ústav 2010 (act. ed. 2011), 66 s

2) Tematické okruhy

2a) medievistika (christianizace, formování středověkého státu, dvorská společnost)
ŽEMLIČKA Josef, Přemysl Otakar II.: král na rozhraní věků, Praha: Nakladatelství Lidové noviny 2011, 745 s.

DOLEŽALOVÁ Eva a ŠIMUNEK Robert (Hg.), *Ecclesia als Kommunikationsraum in Mitteleuropa (13. - 16. Jahrhundert)*, München: Oldenbourg Verlag 2011, 386 s.

ŠIMUNEK Robert (s. Romanem Lavičkou), *Městský farní kostel ve středověkých Čechách: Trhové Sviny, České Budějovice 2011*, 176 s.

KRAFL Pavel, *Řeholní kanovníci sv. Augustina v Lanškrouně, Praha: Historický ústav 2010 (act. ed. 2011)*, 397 s.

ŠIMUNEK Robert (s R. Lavičkou), *Páni z Rožmberka 1250–1520: Jižní Čechy ve středověku. Kulturněhistorický obraz šlechtického dominia ve středověkých Čechách, České Budějovic: Bohumír Němec - Veduta 2011*, 344 s.

KRAFL Pavel, *Almanach medievisty editora, Praha: Historický ústav 2011*, 238 s.

BOUBÍN Jaroslav (ed.), *Petr Chelčický: Síť víry, Brno: Host 2011*, 412 s.

DOLEŽALOVÁ Eva, *Inquisitionsprotokolle als Tunnel zwischen dem katholischen und dem waldensischen Kommunikationsraum – Unter besonderer Berücksichtigung Böhmens im 14. Jahrhundert. In: Ecclesia als Kommunikationsraum in Mitteleuropa (13.–16. Jh.)*, München: Oldenbourg Verlag, 2011, s. 67-117

ŠIMUNEK Robert, *Soziale Netzwerke geistlicher Institutionen im Spätmittelalter. Das Beispiel der Minoriten- und Franziskanerklöster in Böhmen. In: E. Doležalová a R. Šimunek (Hg.), Ecclesia als Kommunikationsraum in Mitteleuropa (13.–16. Jh.)*, München: Oldenbourg Verlag 2011, s. 147-183

ŠIMUNEK R., *Toleration from necessity or from indifference? The role of faith in South Bohemia in the late Middle Ages. In: E. Doležalová aj. Pánek (ed.), Confession and nation in the era of reformations. Central Europe in comparative perspective, Prague: Institute of History 2011*, s. 91-111

2b) raný novověk (české země v Habsburské monarchii, církevní dějiny)

PÁNEK Jaroslav, *Vilém z Rožmberka. Politik smíru (2. rozšířené vydání)*, Praha: Academia 2011, 543 s.

PÁNEK Jaroslav (ed. s M. Gažim), *Rožmberkové. Rod českých velmožů a jeho cesta dějinami, České Budějovice: Národní památkový ústav 2011*, 751 s.

DOLEŽALOVÁ Eva a PÁNEK Jaroslav (ed.), *Confession and Nation in the Era of Reformations: Central Europe in Comparative Perspectives, Praha, Historický ústav 2011*, 237 s.

MIKULEC Jiří (s P. Bělinou, J. Kašem, I. Veselou, V. Vlnasem), *Velké dějiny zemí Koruny české. IX. (1683-1740)*, Praha: Paseka, 2011, 860 s.

HOLÝ Martin, *Ve službách šlechty: vychovatelé nobility z českých zemí (1500-1620)*, Praha: Historický ústav 2011, 504 s.

VALENTOVÁ Kateřina (ed.), *Consuetudines assistentiae Germaniae I.*, Praha: Historický ústav 2011, 296 s.

HOLÝ Martin, *Der böhmische Adel und die Akademie in Altdorf.*

Akademie und Universität Altdorf. In: H. Brennecke (Hg.), Studie zur Hochschulgeschichte Nürnbergs, Köln: Böhlau, 2011, s. 51-68

PÁNEK Jaroslav, *Nation and Confession in the Czech Lands in the pre-White Mountain Period. In: E. Doležalová a J. Pánek (ed.), Confession and nation in the era*

of reformations. *Central Europe in comparative perspective*. Prague: Institute of History, 2011, s. 139-153

VALENTOVÁ Kateřina, Kodifizierung der Vorschriften für Alltagsleben in der böhmischen Jesuitenprovinz. In: H. Specht (Hg.), *Leben und Alltag in böhmisch-mährischen und niederösterreichischen Klöstern in Spätmittelalter und Neuziet*, St. Pölten: Diözesenarchiv St. Pölten, s. 198-211

VALENTOVÁ Kateřina, Studienstiftungen für Schüler der Jesuitenschulen der Böhmisches Ordensprovinz. In: *Schulstiftungen und Studienfinanzierung. Bildungsmäzenatum in dem böhmischen, österreichischen und ungarischen Ländern, 1500-1800*, Wien: Böhlau 2011, s. 231-250

2c) dějiny 19. století (občasná a národní emancipace v modernizačním procesu)
HLAVAČKA Milan, POKORNÁ Magdaléna, Antoine Marés a kol., *Paměť míst, událostí a osobností: historie jako identita a manipulace*, Praha: Historický ústav 2011, 685 s.

KUČERA Martin, *Kultura v českých dějinách 19. století. Ke zrodu, genezi a smyslu avantgard*, Praha: Academia 2011, 619 s.

CIBULKA Pavel, Jan Šrámek a Národní strana. In: Marek P (ed.), *Jan Šrámek a jeho doba*. Brno : Centrum pro studium demokracie a kultury, 2011, s. 49-66

HLAVAČKA Milan, *Der Zerfall des Reiches von Prag aus gesehen. Die Tschechen und die Doppelmonarchie*. In: P. Béhar – E. Fhipippoff (ed.), *Von der Doppelmonarchie zur Europäischen Union. Österreichs Vermächtnis und Erbe*. Hildesheim: Olms, Geirg 2011, s. 93-106

POKORNÁ Magdaléna, "Držím já na císaře... a držím se svým králem". *Výklad světa po revoluci 1848*. *Český časopis historický*, roč. 109, č. 1 (2011), s. 44-80

VELKOVÁ Alice, *Household Formation in Bohemia 1700-1850: Inheritance Practice and Family Strategy*. *Český časopis historický*, roč. 109, č. 2 (2011), s. 328-343

VYSKOČIL Aleš, Karl Heinold a Jan Černý. *Střed : časopis pro mezioborová studia Střední Evropy 19. a 20. století*, roč. 3, suppl. 1 (2011), s. 107-120

2d) dějiny 20. století (vývoj meziválečné ČSR v kontextu krize evropské demokracie)
NĚMEČEK Jan a kol., *Československo a krize demokracie ve střední Evropě ve 30. a 40. letech XX. století: hledání východisek*, Praha: Historický ústav 2010 (act. ed. 2011), 489 s.

NĚMEČEK Jan a ŠEBEK Jaroslav (s Janem Kuklíkem), *Dlouhé stíny Mnichova: Mnichovská dohoda očima signatářů a její dopady na Československo*, Praha: Auditorium 2011, 390 s.

NĚMEČEK Jan (s Janem Kuklíkem), *Osvobozené Československo očima britské diplomacie*, Praha: Karolinum 2010 (act. ed. 2011), 550 s.

DEJMEK Jindřich (ed.), *Zrod nové Evropy: Versailles, St.Germain, Trianon a dotváření poválečného mírového systému*, Praha: Historický ústav 2011, 518 s.

PROKŠ Petr, *Habsburkové a velká válka 1914-1918*, Praha: Historický ústav 2011, 285 s.

ZUDOVÁ-LEŠKOVÁ Zlatica, *Zapomenutá elita. Českoslovenští vojenští diplomaté v letech 1938-1945*, Praha: Mladá fronta 2011, 330 s.

VONDRA Roman, *Po kolejích a silnicích Velké Prahy: Systém městské hromadné dopravy na území hl. m. Prahy v letech 1918-1945*, Praha: Historický ústav 2011, 286 s.

FRIEDL Jiří (ed.), *Na jednomy froncice. Czechoslowacko-polskie stosunki wojskowe*

1939-1945, Gdańsk-Warszawa: Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, 2011, 450 s.
FRIEDL Jiří (ed.), *Státní politika vůči polské menšině na Těšínsku v letech 1945-1949*, Praha-Český Těšín: Bibliotheca Tessinensis V, 2011, 623 s.
NĚMEČEK Jan (ed. s Ivanem Šťovíčkem, Helenou Nováčkovou, Janem Kukíkem a Janem Bílkem), *Zápisy ze schůzí československé vlády v Londýně (1942)*, Praha: Masarykův ústav a Archiv Akademie věd-Historický ústav 2011, 849 s.
NĚMEČEK Jan (ed. s. J. Kuklíkem, H. Nováčkovou a I. Šťovíčkem), *Československá zahraniční politika v roce 1942, sv. I (1. 1. – 31. 7. 1942)*, Praha: Ústav mezinárodních vztahů, Historický ústav 2010 (act. ed. 2011), 472 s.
DEJMEK Jindřich, *Politické proměny ve východní a severovýchodní Evropě 1917-1921*. In: J. Dejmek (ed.), *Zrod nové Evropy. Versailles, St.-Germain, Trianon a dotváření poválečného mírového systému*, Praha: Historický ústav 2011, s. 179-212.
DEJMEK Jindřich, *Skandinávské státy a velké evropské krize 1937 – 1939 ve světle československých diplomatických dokumentů. Sborník archivních prací, roč. 61, č. 1 (2011), s. 207-380*
ŠEBEK Jaroslav, *Le chiese cristiane in Cecoslovacchia durante la Primavera di Praga*. In: F. Caccamo, P. Helan, M. Tria (ed.), *Convegno Primavera di Praga, risveglio europeo*. Firenze: Firenze University Pres, 2011, s. 73-84

2e) historiografie, teorie, metodologie

BARON Roman, *Stan badań nad dziejami stosunków czesko-polskich w XIX wieku*. *Historia Slavorum Occidentis*. Roč. 1, č. 1 (2011), s. 149-163.
DEJMEK Jindřich, *Modern History of the Czechoslovak State from a Revisionist Point of View*. *Český časopis historický*, roč. 109, č. 2 (2011), s. 344-358.
FRIEDL Jiří a NĚMEČEK Jan, *Česká historiografie z let 2007-2010 k československo-polským vztahům ve 20. století*. *Historia Slavorum Occidentis*, roč. 1, č. 1 (2011), s. 200-210
HLADKÝ Ladislav (s Václavem Štěpánkem), *Česká historická a literárněhistorická srbistika po roce 1989*. In: *Od Morave do Morave II. Iz istorije češko-srpskih odnosa/Od Moravy k Moravě II. Z historie česko-srbských vztahů*. Novi Sad: Matica srpska u saradnji sa Maticom moravskom, 2011, s. 357-385
PÁNEK Jaroslav, *Czeskie badania nad dziejami Polski w okresie wczesnej nowożytności*. In: Z. Piech, B. Szlachta (ed.), *Widziane z zewnątrz. Tom 1*. Warszawa: Wydawnictwo DiG, 2011, s. 205-217
ŠEBEK Jaroslav, *Die katholische Kirche in den böhmischen Ländern und ihre Beziehungen zur Moderne, zum Nationalismus und zum Nationalsozialismus in der Zwischenkriegszeit. Entwicklungstendenzen, neue Interpretationen und Fragestellungen in der tschechischen und deutschen Historiographie*. In: J. Pešek, P. Vorel (Hg.), *Neue tschechische Interpretationen der Fragen des tschechisch-deutschen Zusammenlebens*, Magdeburg: Meine 2011, s. 71-82
ŠÍSTEK František, *Clericalization of Nationalism. Spaces and Borders. Current Research on Religion in Central and Eastern Europe*. Berlin / Boston: De Gruyter 2011, s. 117-130
VLČEK Radomír, *Jaroslav Bidlo - k formování českého dějepisného diskursu o minulosti Ruska*. In: J. Němeček a E. Voráček (ed.), *Česko-ruské vztahy v 19. a 20. století*, Praha: Historický ústav 2011, s. 313-330

2f) světové dějiny (střední, východní a jihovýchodní Evropa)

HLADKÝ Ladislav (s Janem Rychlíkem, Marií Tonkovou a Alešem Kozárem), *Dějiny Slovinska*, Praha: Nakladatelství Lidové noviny 2011, 439 s.

ŠÍSTEK, František, *Junáci, horalé a lenoši. Obraz Černé Hory a Černohorců v české společnosti 1830-2006*, Praha: Historický ústav 2011, 290 s.

NĚMEČEK Jan a VORÁČEK Emil (red.), *Česko-ruské vztahy v 19. a 20. století*, Praha: Historický ústav 2011, 438 s.

IRMANOVÁ Eva, *Horthy a jeho doba – proměny hodnocení. Český časopis historický*, roč. 109, č. 1 (2011), s. 15-43

RAKOVÁ Svatava, *Toleration as Principle or Nesessity? The Case of the British Colonies in the 17th Century North America*. In E. Doležalová aj. Pánek (ed.), *Confession and nation in the era of reformations. Central Europe in comparative perspective*, Prague: Institute of History 2011, s. 209-228

ŠÍSTEK František, *Odnosi čeških zemalja s Crnom Gorom*. *Matica*, roč. 12, č. 45 (2011), s. 165-206

2g) historická geografie

SEMOTANOVÁ Eva, *Zeměpisné názvosloví českých zemí jako odraz krajinytvorných a dějinných procesů. Český časopis historický*, roč. 109, č. 3 (2011), s. 518-550

SEMOTANOVÁ Eva, *Kladské Vambeřice - osm století duchovní krajiny*. In: M. Hlavačka a kol., *Paměť míst, událostí a osobností: historie jako identita a manipulace*, Praha: Historický ústav 2011, s. 551-583

CHODĚJOVSKÁ Eva, *Geografické informační systémy v práci historika. Český časopis historický*, roč. 109, č. 4 (2011), s. 794-806

II. Popularizační aktivity (ukázky)

a) propagace a popularizace akademické vědy

Den otevřených dveří proběhl na pražském a brněnském pracovišti 8. a 11. 11. 2011; program: přednášky k aktuálním tématům českých dějin s diskusí, ukázky ústavních publikací, prohlídka vzorku mapových fondů, seznámení s knihovním servisem, projekce powerpointu k činnosti HÚ a k některým projektům (bibliografie).

Týden vědy a techniky: přednášky prof. J. Pánka (Poslední Rožmberkové), prof. S. Rakové (Politizace popkultury na příkladu eurowesternu) a dr. M. Řepy (Jak se psaly dějiny od Herodota po současnost).

Literární kavárna k tématu Potřebuje Česko historické vědomí?; organizace a moderace prof. E. Semotanová, účast za HÚ prof. Raková, doc. Šebek (záznam vysílán na R-6).

Přednášky pro odbornou veřejnost - cca dvacet přednášek v rámci vysokoškolských akcí, v Historickém klubu, v muzeích, společenských a církevních organizacích aj. Pravidelná prezentace výsledků HU v Akademickém Bulletinu (konference, projekty, významné výstupy)

b) Odborné semináře pořádané na půdě Parlament ČR:

Seminář Svatá Anežka Česká a její historicko-společenský význam, Poslanecká sněmovna 4. 4. 2011, uspořádal doc. Jaroslav Šebek společně s předsedou poslaneckého klubu TOP 09-STAN Petrem Gazdíkem; doc. Šebek vystoupil s přednáškou v hlavním panelu.

c) odborně-populární přednášky a vystoupení v médiích - v rozhlase (Český rozhlas

1 Radiožurnál, 2, 3, 6, Proglas, Leonardo) a televizi (relace na ČT2, ČT 24, NOVA, Metropol, Noe), především k výročím a historickým souvislostem aktuálních událostí, ale také účast v diskusích (Historie cs., Otázky Václava Moravce, Televizní akademie, Kulatý stůl), propagace publikací, podíl na přípravě televizních pořadů (Heydrich - konečné řešení, Zapomenutí hrdinové, příprava pořadů k výročí sv. Cyrila a Metoděje).

d) populárně-vědní publikace, přehledové práce, příručky; učebnice PÁNEK Jaroslav (ed.), Rožmberkové. Stručný průvodce výstavou, České Budějovice: Národní památkový ústav – územní odborné pracoviště v Českých Budějovicích, 2011, 204 s.

VORÁČEK Emil a kol., Dějiny Skutče, Skuteč: Radek Drahný 2011, 433 s.

SEMOTANOVÁ Eva a kol., Slavné stavby Prahy 7, Praha: FOIBOS BOOKS 2011, 270 s.

VYSKOČIL Aleš, První světová válka; První republika. In: J. Mitáček (red.), Hluk. Dějiny města. Hluk, Hluk: město Hluk 2011, s. 253-318

VYSKOČIL Aleš, Éra svrchovanosti Chorinských; Počátky moderní doby. In: M. Plaček, P. Futák (red.), Veselí nad Moravou. Město na řece času, Veselí nad Moravou: Město Veselí nad Moravou 2011, s. 243-345

MARTÍNEK Jiří, Rumunsko, Praha: Olympia 2011, 182 s.

MARTÍNEK Jiří, Ukrajina a Moldavsko, Praha: Olympia 2011, 224 s.

VORÁČEK Emil, Ruská zahraňní politika, Praha 2011, elektronická skripta pro VŠE
ŘEPA Milan s kolektivem autorů, Člověk a jeho svět. Učebnice pro 5. ročník základní školy. Brno: Didaktis 2011

e) populárněvědné články a vyjádření k aktuální vědecké a pedagogické problematice uveřejněny v periodikách MF Dnes, Lidové noviny, Hospodářské noviny, Reflex, KAM v Brně aj. v počtu několika desítek.

f) publikace a webové stránky: Bulletin Historického ústavu AV ČR vydávaný každoročně; webová stránka Historický ústav veřejnosti a škole: www.hiu.cas.cz/cs/historicky-ustav-verejnost-a-skole.ep.

g) výstavy:

Wintonovy vlaky - doc. J. Šebek podíl na realizaci (vernisaž 21. 5. na pražském Vyšehradě)

Židé v boji a odboji. Rezistence československých Židů v letech 2. světové války - putovní výstava v řadě míst ČR a v Českém centru v Tel Avivu (dr. Z. Zudová-Lešková)

h) film: hraný dokument Cyril a Metoděj (odborná konzultace doc. J. Šebek)

III. Domácí a zahraniční ocenění

doc. PhDr. Jiří Friedl, PhD.: Bronzový záslužný kříž Polské republiky

František Šístek, M.A., PhD.: Prémie Otto Wichterleho pro mladé vědecké pracovníky

IV. Další specifické informace o pracovišti

Průměrný přepočtený stav pracovníků činil 69,15 (Praha 57,15, Pobočka Brno 12); z

toho výzkumných pracovníků 42,15 (Praha 33,15, Brno 9), ostatních 27 (Praha 24, Brno 3). Z výzkumných pracovníků bylo k 31. 12. 5 (+2 DPČ) nositelů titulu profesor, 10 titulu docent a 8 vědecké hodnosti DrSc. nebo DSc.

V rámci závěrečné fáze mezinárodní evaluace výzkumných útvarů a pracovišť AV ČR za léta 2005-2009 proběhla dne 15. února 2011 na pražském pracovišti HÚ návštěva členů evaluační komise ve složení prof. Petr Vorel (předseda komise pro hodnocení ústavů III. VO), prof. Jaroslav Pánek (AR AV ČR), doc. Karel Oliva (VR AV ČR), dále zahraniční hodnotitelé prof. J. R. W. Evans (Oxford University), prof. Marie-Elisabeth Ducreux (Centre de recherches historiques EHESS) a prof. Karl Vocelka (Universität Wien). Na úvod jednání představilo vedení ústavu profil pracoviště a jeho nejvýznamnější výsledky formou komentované powerpointové prezentace a výstavky publikací; následovala diskuse s orientací na výhledy HÚ ve smyslu tematických, metodologických i praktických (elektronické zpřístupnění dat a textů). Výsledná hodnotící zpráva s hodnocením jednotlivých útvarů a celkovým hodnocením Historického ústavu známkou 1b byla projednána orgány ústavu (ústavní rada, Rada HÚ) a učiněny příslušné závěry, které byly sděleny Akademické radě. Z výsledků hodnocení neplyne ústavu nutnost výrazných konceptuálních, strukturálních ani personálních změn, hlavní připomínky se týkaly intenzifikace mezinárodní spolupráce. Nejlépe (známkou 1) byl hodnocen útvar dějin 20. století s důsledkem personální bonifikace.

V souvislosti s ukončením výzkumného záměru v roce 2011 vedení ústavu připravilo dle dispozic Odboru záměrů a projektů KAV plán práce ústavu, jeho tematických, problémových a metodologických priorit na léta 2012-2013, s přílohou očekávaných publikačních výstupů. Materiál byl projednán příslušnými orgány HÚ a postoupen OZP.

Pracovník HÚ doc. Jaroslav Šebek se významně podílel na textové i realizační přípravě Memoranda o stálé konferenci AV ČR a Senátu Parlamentu ČR, které společně podepsali předseda AV ČR prof. Jiří Drahoš a předseda Senátu PČR Milan Štěch na půdě Senátu dne 21. 7. 2011

Dne 1. listopadu se konalo ve vile Lanna slavnostní zasedání k 90. výročí vzniku Historického ústavu (původně Státní ústav vydavatelský), na níž pracovníci ústavu seznámili širší odbornou veřejnost s hlavními etapami jeho historie a formou powerpointové prezentace představili nejdůležitější výsledky současné činnosti. Zasedání se zúčastnili významní představitelé veřejného života, m.j. předseda Senátu PČR Milan Štěch, místopředsedkyně Alena Gajdůšková a předseda AV ČR prof. Jiří Drahoš.

V personálním ohledu došlo k omlazení některých badatelských týmů (dějiny 19. století, dějiny 20. století) a přijetí nových pracovníků - postdoktorandů s nástupem od 1. 1. 2012. Výhledově (polovina 2012) se připravuje přijetí pracovníka do oddělení raného novověku.

Proběhla dvě kola interních atestací; atestováni byli pracovníci s končícími smlouvami.

Byla provedena zásadní rekonstrukce a modernizace studovny na pražském pracovišti, vybavení novým mobiliářem a rozvody připojení PC.

V tomto roce proběhla modernizace výpůjčního systému ústavní knihovny - fond pražského pracoviště. Tituly získané po roce 1993 byly opatřeny čárkovými kódy a propojeny se záznamy v katalogu, což spolu s kódovanými průkazkami pro zaměstnance podstatně zrychlí knihovní služby a zpřehlední stav výpůjček.

Tiskařské a grafické centrum je pravidelně doplňováno příslušnou výbavou, ve výhledu pro 2012 je přístroj na drážkování knižních hřbetů.

Školící a rekreační středisko HÚ v Novém městě - Jáchymově prošlo další fází oprav - nátěr objektu, vymalování vnitřních prostor, opravy a doplnění mobiliáře.

V. Vědecká a pedagogická spolupráce pracoviště s vysokými školami

a) nejvýznamnější vědecké výsledky pracoviště vzniklé ve spolupráci s vysokými školami

Pracovníci HÚ se podílejí na projektech, grantech a výzkumných záměrech společně s vysokoškolskými pracovišti. Hlavními partnery byly historické a blízké oborové ústavy Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, Filozofické fakulty Masarykovy univerzity a Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy. Jedná se jmeovitě o projekty Křesťanství a česká společnost ve středověku, Přemyslovci – budování státu, Lucemburkové - česká koruna uprostřed Evropy; edice středověkých židovských pramenů; České země uprostřed Evropy, Rozvoj české společnosti v Evropské unii, Výzkumné středisko pro dějiny střední Evropy: prameny, země, kultura. Výstupy představují studie publikované v oborových periodikách, tematických sbornících a kolektivních monografiích. HÚ pořádá či plánuje mezinárodní konference a vědecká setkání zejména ve spolupráci s historickými pracovišti FF UK a FF MU.

b) nejvýznamnější výsledky činnosti výzkumných center a dalších společných pracovišť AV ČR s vysokými školami

Centrum pro raně novověká studia, společné pracoviště s Filozofickou fakultou JU, projekt prameny k českým dějinám raného novověku: v rámci společného edičního projektu pokračovala práce na ediční řadě Historica Třeboň: vita publica.

Centrum právně historických studií, společné pracoviště s Právnickou fakultou UK: publikace edice Zápisů ze schůzí čs. vlády v Londýně 1942 (ed. J. Němeček, J. Kuklík a kol.); příprava edic právně diplomatických dokumentů k zahraniční politice československé vlády ve 30. a 40. letech 20. století; archivní rešerše, selekce, pořádání, ediční práce.

Český historický ústav v Římě, společné pracoviště s Filozofickou fakultou UK: publikace prvního svazku edice Consuetudines a příprava dalšího svazku (K. Valentová), příprava edice nunciatur s dílčím publikačním výstupem (P. Černušák). Příprava jubilejního zasedání k 400. výročí zániku rodu Rožmberků v Římě s úvodní přednáškou (prof. J. Pánek). Založení ediční řady ČHÚŘ a příprava první publikace v italštině (J. Pánek, Vilém z Rožmberka). Redakční a textová příprava dalšího svazku periodika Bolletino.

c) spolupráce s vysokými školami na uskutečňování bakalářských, magisterských a doktorských studijních programů a vzdělávání středoškoláků

V roce 2011 uskutečnili pracovníci HÚ 6 kursů v bakalářských studijních oborech a 45 kursů v magisterských studijních oborech, a to jak přednáškových, tak seminárních (včetně cvičení), popřípadě smíšených. Výuka probíhala především na těchto pracovištích: Ústav českých dějin FF UK, Historický ústav FF MU, Institut mezinárodních studií FSV UK, Ústav archivnictví a pomocných věd historických FF

JU, katedra pomocných věd historických a archivního studia FF UK, katedra historie FF Univerzity Palackého Olomouc, katedra historie Pedagogické fakulty MU, katedra historických věd FF Univerzity Pardubice, katedra historie a katedra archivnictví FF Univerzity Hradec Králové; jednotlivé kursy byly konány i na dalších vysokoškolských pracovištích.

Pracovníci HÚ školili doktorandy v 6 studijních programech na FF UK, FSV UK, FF MU a FF Univerzity Pardubice, účastnili se práce v oborových komisích včetně výstupních zkoušek a oponentních posudků. V ústavu jsou zaměstnání v pracovním poměru 4 doktorandi, další 3 smluvně pracují na jednotlivých tématech.

d) Spolupráce se středními školami: v rámci Středoškolské odborné činnosti získala práce Šárky Navrátilové z Gymnázia Vyškov s názvem „Německý dům v Brně. Stavba bez historické paměti“ dvě ocenění (cena Učené společnosti v kategorii středoškolský student – 16. 5. 2011; cena v rámci IV. ročníku soutěže Má vlast v srdci Evropy – pořádaná Památkovou komorou České republiky a Českou radou dětí a mládeže a Asociací NNO v České republice). Práci vedl pracovník HÚ dr. P. Cibulka.

VI. Spolupráce pracoviště s dalšími institucemi

a) společné projekty výzkumu a vývoje podpořené z veřejných prostředků Vatikán a Československo 1918 - 1938. Grant GA ČR, nositel MSÚ - AA AV ČR. Masaryk a Slované. Grant GAČR, nositel MSÚ - AA AV ČR.

Dokumenty československé zahraniční politiky III. Projekt zpracováván ve spolupráci s ÚMZ MZV ČR; příprava svazku XIX/2 Čs. zahraniční politika v roce 1937.

Martyrologium katolické církve v českých zemích ve 20. století. Projekt zpracováván ve spolupráci s Českou křesťanskou akademií; plánovaný výstup: rukopis studie.

Zpřístupňování a využívání historických kartografických pramenů (starých map, plánů a atlasů). Projekt ve spolupráci s Výzkumným ústavem geodetickým, topografickým a kartografickým, v. v. i., Zdiby; výstup Zpřístupňování historických kartografických pramenů z HÚ na webovém Mapovém portálu.

Průvodce po fondech a sbírkách Rakouského státního archivu pro českého návštěvníka. Grant GA ČR, nositel Národní archiv Praha.

b) odborné expertizy zpracované v písemné formě pro státní orgány a instituce Pracovníci HÚ vyhotovili kolem 150 odborných posudků na nejrůznější výstupy, mezi nimiž byly zejména: posudky projektů, podávaných na grantové agentury v ČR (GA VŠ, GA ČR, GA AV, MZV, MO ČR, MO SR); posudky žádostí o akreditace vysokoškolských studijních oborů (AK); hodnocení 56 DSP/DSO na 6 filozofických fakultách pro AK; posudky pro nakladatelství v rámci recenzních řízení na vydávané publikace (např. Lidové noviny, Karolinum, Argo aj.); posudky na rukopisy studií pro recenzované oborové časopisy a periodika; oponentské posudky bakalářských, magisterských, rigorózních, disertačních a habilitačních prací; posuzování otázek z dějepisu pro státní maturitní zkoušky.

VII. Mezinárodní vědecká spolupráce pracoviště

Spolupráce se realizovala jednak prostřednictvím účasti HÚ v mezinárodních mnohostranných či dvoustranných projektech, jednak prostřednictvím kontaktů v podobě aktivní účasti na mezinárodních vědeckých setkáních, a to jak zahraničních,

tak domácích, zčásti těch, která HÚ organizoval nebo spoluorganizoval. Další jednání o spolupráci se konala v rámci dvoustranných setkání vedení HÚ s představiteli zahraničních výzkumných institucí.

a) přehled mezinárodních projektů, které pracoviště řeší v rámci mezinárodních vědeckých programů (výběr):

Dvory a rezidence jako místo výměny (idejí a životního stylu) v pozdním středověku a raném novověku (1400-1700), program ESF Court Residences as Places of Exchange in Late Medieval and Early Modern Europe (1400-1700) PALATIUM, účast 10 evropských zemí;

Historické atlasy měst. Evropský komparativní projekt Commission internationale pour l'histoire des villes, HÚ účast autorského kolektivu historické geografie, výstupy pravidelné svazky Historického atlasu měst ČR;

Kulturní krajiny a identity na česko-rakouské hranici 2011 – 2013, program Europa Brücke Raabs, Raabs an der Thaya, v rámci European Regional Development Fund 60 let EU

Kolej sv Augustina (Frintaneum) ve Vídni / Das Priesterkolleg St. Augustin (Frintaneum), 1816-1918. Koordinátor Katholische Theologische Fakultät, Universität Wien; výstup slovník absolventů Frinanea v zemích Rakouska-Uherska;

Lexikon biskupů / Bischofslexikon 1806-1918, koordinátor Katholische Theologische Fakultät, Universität Wien; biografický slovník;

Od heroismu ke komunismu: režimy historicismu, identity a dočasnosti v Černé Hoře 1905-1945, koordinátor Centrum moderního bádání Sofia (Bulharsko).

Náboženství a hodnoty: střeoevropská a východoevropská výzkumná síť, koordinátor Univerzita Szeged.

Przekrczamy granice: Hrabstwo Klodzkie na tle historii regionu i Europy Srodkowej; regionální projekt EU, spolupráce Uniwersytet Wroclawski, FF UHK, Město Náchod; výstup syntéza dějin Kladska v přípravě.

Společné prameny/Wspólne źródła. Program Biblioteca tessinensis, regionální projekt EU, kordinátor Euroregion Těšínské Slezsko.

Spolupráce v oblasti biografických a slovníkových studií. Smluvní partneri Österreichisches biographisches Lexikon und Biographische Dokumentation ÖA der W, Collegium Carolinum Mnichov; výměna materiálů, informací, koncepční spolupráce v oblasti teorie a metodiky slovníkové tvorby.

Spolupráce s řadou evropských bibliografických pracovišť v rámci budování Evropské sítě oborových bibliografií, zejm. pracovištěm Bayerische Staats-Bibliothek, které projekt koordinuje; smluvní spolupráce se střeoevropským dokumentačním a bibliografickým projektem Herderova institutu v Marburgu.

Corpus der Quellen zur mittelalterlichen Geschichte der Juden im Reichsgebiet.

Projekt edice středověkých judaik ve spolupráci s Univerzitou Trevír, Akademií věd a literatury v Mohuči a Centrem medievistických studií AV ČR

b) akce s mezinárodní účastí, které pracoviště organizovalo nebo v nich vystupovalo jako hlavní pořadatel nebo spolupořadatel:

Průmyslová krajina jako kulturní dědictví, mezinárodní konference, 19. ledna 2011, Praha

*Das Fremde im Eigenen. Tourismus in Oesterreich-Ungarn und seinen Nachfolgestaaten, spolupořadatel Universität Kiel, 19. - 21. června 2011, Praha
Ako historici píšou biografie; vědecká konference v rámci zasedání Francouzsko-česko-slovenské komise historiků, 22. - 23. září 2011, Bratislava*

Města ve středověku a raném novověku jako badatelské téma posledních dvou desetiletí, mezinárodní konference pořádaná ve spolupráci s Archivem hl. m. Prahy, FF UK, FF UJEP, 11. - 12. října 2011, Praha

Občanská společnost na papíře. Konstrukce, kodifikace a realizace konceptu občanské společnosti v habsburské monarchii, mezinárodní konference s širokou zahraniční účastí, 26. - 28. října 2011, Praha

Teorie a praxe sociálního státu v Evropě 20. století, mezinárodní konference s širokou zahraniční účastí, uspořádaná za podpory Nadace Friedricha Eberta, 14. - 16. listopadu 2011, Praha

Jubilejní zasedání k 400. výročí vyhasnutí rodu Rožmberků Omaggio a la Rosa v bazilice sv. Praxedy (Santa Prassede) v Římě, červen 2011, účast organizoval ČHÚŘ

c) aktuální dvoustranné dohody (společné projekty)

Instytut Historii PAN (Polsko), projekt Politická kultura ve střední Evropě od středověku po 20. století, 2009-2011

Historický ústav Maďarské AV, projekt Československo-maďarské diplomatické vztahy 1918-1925, 2010-2012

Institut slavjanovedenija RAN (Rusko), projekt Moc – společnost – kultura v česko-ruských vztazích, 2010-2012

Historický ústav SAV (Slovensko), projekt Národní vývoj Slováků a Čechů v 20. století: porovnávací výzkum

Historický ústav SAV, Bibliografie české a slovenské historie (od 1993)

Österreichischen Akademie der Wissenschaften (Rakousko), dohoda o spolupráci na lexikálních a biografických projektech

Collegium Carolinum, dohoda o spolupráci na lexikálních a biografických projektech, od 2008

Herder Institut Marburg, Dokumentace k dějinám střední Evropy

VIII. Seznam titulů vydaných na pracovišti (t.j. vydaných Nakladatelstvím Historický ústav)

1. **Monografie, kolektivní práce, edice, encyklopedie a slovníky, atlasy (celkem 21 položek)**
1. **Dejmek Jindřich (ed.), Zrod nové Evropy. Versailles, St.Germain, Trianon a dotváření poválečného mírového systému. Praha: Historický ústav, 2011. 518 s. ISBN 978-80-7286-188-0**
1. **Doležalová Eva - Pánek Jaroslav (ed.), Confession and Nation in the Era of Reformations. Central Europe in Comparative Perspective. Praha: Historický ústav 2011. 237 s. ISBN 978-80-7286-180-4**
1. **Dvořáčková-Malá Dana - Zelenka Jan, Curia ducis, curia regis. Panovnický dvůr za vlády Přemyslovců. Praha: Historický ústav 2011, 309 s. ISBN 978-80-7286-182-8**
1. **Dvořáčková-Malá Dana, Královský dvůr Václava II. VEDUTA, Nakladatelství Historický ústav 2011. 329 s. ISBN 978-80-86829-73-9**
1. **Friedl Jiří, Státní politika vůči polské menšině na Těšínsku 1945-1949. Výběrová edice dokumentů. Praha: Historický ústav-Český Těšín: Kongres**

Poláků v ČR, 2011. 623 s. ISBN 978-80-7286-194-1

Hlavačka Milan (ed.) - Marès, A. (ed.) - Pokorná, Magdaléna, Paměť míst, událostí a osobností: historie jako identita a manipulace. Praha: Historický ústav, 2011. 685 s. ISBN 978-80-7286-186-6

Holý Martin, Ve službách šlechty. Vychovatelé nobility z českých zemí (1500-1620). Praha: Historický ústav 2011. 498 s. ISBN 978-80-7286-181-1

Krafl Pavel (ed.), Almanach medievisty-editora. Praha: Historický ústav, 2011. 238 s. ISBN 978-80-7286-189-7

Krafl Pavel - Mutlová P. - Stehlíková D., Řeholní kanovníci sv. Augustina v Lanškrouně. Dějiny a diplomatář kláštera / The Regular Canons of St. Augustine in Lanškroun. The History and Diplomatarium of the Monastery. Praha: Historický ústav, 2010 (act. ed. 2011). 432 s. ISBN 978-80-7286-176-7

Němeček Jan (ed.), Československo a krize demokracie ve střední Evropě ve 30. a 40. letech XX. století : hledání východisek. Praha: Historický ústav, 2011. 489 s. ISBN 978-80-7286-156-9

Němeček Jan - Kuklík J. - Nováčková H. - Šťovíček Ivan, Československá zahraniční politika v roce 1942 svazek I (1. 1. – 31. 7. 1942). Praha: Ústav mezinárodních vztahů; Historický ústav, 2010 (act. ed. 2011). 472 s. ISBN 978-80-86506-92-0

Němeček Jan – Nováčková H. - Kuklík J. - Bílek Jan - Šťovíček Ivan, Zápisy ze schůzí československé vlády v Londýně. Díl 2. 1942. Praha: Masarykův ústav a Archiv Akademie věd ČR; Historický ústav, 2011. 852 s. ISBN 978-80-86495-71-2

Němeček Jan (ed.) - Voráček Emil (ed.), Česko-ruské vztahy v 19. a 20. století. Češko-rossijskije otnošenija v 19-20 vekach. Praha: Historický ústav, 2011. 438 s. ISBN 978-80-7286-190-3.

Pánek Jaroslav (ed.), Akademická encyklopedie českých dějin. 2. Č/1. Praha: Historický ústav, 2011. 378 s. ISBN 978-80-7286-193-4

Balášová M. - Černá E. - Gavenda L. - Pachner J. - Rak P. - Semotanová Eva - Šimůnek, Robert, Historický atlas měst České republiky. Svazek č. 23. Kadaň. Praha: Historický ústav, 2011. 84 s. ISBN 978-80-7286-187-3

Semotanová Eva - Horčáková Václava - Chodějovská Eva, Historický atlas měst České republiky. Svazek č. 19. Praha - Královské Vinohrady. Praha: Historický ústav, 2010 (act. ed. 2011). 66 s. ISBN 978-80-7286-185-9

Šístek František, Junáci, horalé a lenoši. Obraz Černé Hory a Černohorců v české společnosti, 1830-2006. Praha: Historický ústav, 2011. 292 s. ISBN 978-80-7286-184-2

Valentová Kateřina, Consuetudines Assistentiae Germaniae. 1. Praha: Historický ústav, 2011. 294 s. ISBN 978-80-7286-178-1

Vošahlíková Pavla - Brabencová Jana - Kučera Martin - Makariusová Marie - Novotný Gustav - Husová Marcella - Martínek Jiří, Biografický slovník českých zemí. Sešit 14. Dot-Dvo. Praha: Historický ústav; Libri, 2011. 140 s. ISBN 978-80-7277-451-7

- 1. **Vyskočil Aleš, Slovník představitelů politické správy na Moravě v letech 1850-1918. Praha: Historický ústav, 2011. 376 s. ISBN 978-80-7286-183-5**
- 1. **Marek Pavel (ed.), Politické programy českého katolicismu 1894-1938. Praha, Historický ústav 2011. 331 s. Mimo RIV HÚ, autor je pracovníkem FF UPOL; vydáno Nakladatelstvím HÚ s ohledem na ediční řadu Politických programů autorů HÚ**
- 1. **Tituly vydané mimo Nakladatelství Historický ústav:**
- 1. **Šimůnek Robert - Lavička R., Páni z Rožmberka 1250-1520. Jižní Čechy ve středověku. Kulturněhistorický obraz šlechtického dominia ve středověkých Čechách. České Budějovice: VEDUTA 2011. 340 s. ISBN 978-80-86829-70-8**
- 1. **Rychlík J. - Tonková M. - Hladký Ladislav - Kozár A., Dějiny Slovinska. Praha: Nakladatelství Lidové oviny, 438 s. ISBN 978-80-7422-131-6**
- 1. **Časopisy (celkem 15 položek):**
- 1. **Český časopis historický. 109, č. 1, č. 2, č. 3, č. 4, Praha, Historický ústav 2011. ISSN 0862-6111**
- 1. **Slovanský přehled. 97. Praha, Historický ústav 2011, č. 1-5. ISSN 0037-6922**
- 1. **Mediaevalia Historica Bohemica. 14, Praha, Historický ústav 2011, č. 1. ISSN 0862-979X**
- 1. **Folis Historica Bohemica. 26, Praha, Historický ústav 2011, č. 1, č. 2. ISSN 0231-7494**
- 1. **Moderní dějiny. Časopis pro dějiny 19. a 20. století. 19, Praha, Historický ústav 2011, č. 1, č. 2. ISSN 1210-6860**
- 1. **Historická geografie. 37, Praha, Historický ústav 2011, č. 1, č. 2. ISSN 0862-710X**
- 1. **Hospodářské dějiny. 26, Praha, Historický ústav 2011, č. 1. ISSN 0231-7540**

IV. Hodnocení další a jiné činnosti:

Další a jinou činnost HÚ v roce 2011 nevykonával.

V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce:

Nedostatky v hospodaření nebyly zjištěny, na zobrazení hospodaření účetní jednotky v účetnictví vydal auditor výrok "bez výhrad".

VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj:*)

Příslušné informace poskytuje účetní rozvaha, výkaz zisku a ztráty, příloha k účetní závěrce a zpráva auditora. Proti minulým létům nedošlo k žádným podstatným změnám v oblasti nákladů a výnosů ani v rozvahových účtech.

VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště:*)

Předpokládaný vývoj pracoviště se bude odvíjet od přidělených a získaných finančních prostředků (rozpočet, grantové prostředky a prostředky získané prodejem publikací), přičemž pracoviště bude postupovat podle zákona č. 504/2002 Sb.

VIII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí:*)

Ve spolupráci s ÚTAM - majitelem budovy, v níž sídlí pražské pracoviště HÚ, je důsledně prováděno třídění papírového a plastového odpadu, k čemuž slouží kontejnery určené výhradně pro potřebu obou ústavů. HÚ i nadále navracel prodejci spotřebované tonery z kopírek a obaly od tonerů velkokapacitních tiskáren v malotirážním středisku, určené k ekologické likvidaci. Elektronický odpad je odvážen do příslušných sběrných dvorů.

IX. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů: *)

Pracovněprávní vztahy byly upraveny Kolektivní smlouvou mezi odborovou organizací a ředitelem, která byla po projednání oběma stranami a Radou HÚ podepsána dne 26. 4. 2011. Personální otázky byly řešeny na základě osobních bilančních a výhledových pohovorů se všemi výzkumnými pracovníky HÚ ve spolupráci s Radou HÚ a dle doporučení atestační komise a konzultovány s vedením odborové organizace.

Oblast pracovních a pracovně-právních vztahů byla dále upravována relevantními opatřeními ředitele ústavu, zejm. Opatřením č. 2 Způsob nakládání s novými výsledky výzkumu, vývoje a inovací (27. 5. 2011) a Opatřením č. 3 Přítomnost výzkumných pracovníků na pracovišti (14. 6. 2011).

*) Údaje požadované dle § 21 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

*) Údaje požadované dle § 21 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

razítko

HISTORICKÝ ÚSTAV AV ČR, v.v.i.
190 00 Praha 9, Prosecká 76
IČO 67985963, DIČ CZ67985963

podpis ředitele pracoviště AV ČR

Přílohou výroční zprávy je účetní závěrka a zpráva o jejím auditu